تیرۆری سیاسی لە ئیسلامدا..٤… شەماڵ بارەوانی

بەشی چوارەم/

لە بەشی سێیەمدا باسمان لەوەکرد، کە سەعدی (کوڕی عوبادە)، بەهۆی ئەوەی خۆی بە شایەنی جێ نشینی پەیامبەر دەزانی و دوای ئەوەی ڕێگری لێکرا و نەکرا بە خەلیفە، دانی بە خەلافەت و جێهێنشینی ئەبوو بەکری سدیق دانەنا، سەرەنجام لەسەر ئەوە، بە بڕیاری عومەری کوڕی خەتاب و لەسەر ڕسپاردەی ئەو، لە لایان کەسێکەوە، سەعد تیرۆر دەکرێت،
هەڵبەت عومەر خۆیشی دواتر تیرۆر دەکرێت.

تیرۆرکردنی خەلیفەی موسڵمانان(عومەری کوڕی خەتاب)، لە سەردەستی فەیرۆزی دەیلەمی (أبو ل□ل□□ م□جوسی-مەگوسی)ی زەردەشتی به ڕەگەز کورد.
کە کۆیلە و دەست بە سەرداگیراوی (موغەیرەی کوڕی شوعبە)بوو.

لە تۆڵەی کەوتنی ئیمپڕاتۆریەتی ساسانیە بە ڕەگەز کوردەکان لە سەردەستی عەرەبەکان بوو، نووسەر باس لەوە دەکات، کە ئەبوو لوئ لوئە بە شەش خەنجەر، یان سێ، وەکو چیرۆک و گێڕانەوە تر هەیە دەڵێت سێ خەنجەربوو، وەک ئاماژەیەک بۆ تۆڵە و هێمایەک بۆ دروشمەکەی ئایینی زەردەشتیەت(بیری چاک، کرداری چاک، ڕفتاری چاک) و مانەوەی ئایینەکە و خۆڕاگری زەردەشتیەکان، کە ئایینی فەیرۆزی دەیلەمیش بوو.

نوسەر لەوە دەدوێت، کە چۆن لە شاری مەدینە، کاتێک فەیرۆز کچان و ژنانی هاوئایین و هاو زمانی خۆی دەبینێت، وەک چۆن خۆی کراوە بە کۆیلە، ئەمانیش کراونەتە کەنیزە، دڵی قرچەدەکات و ئاهو ئەفسوس دەکێشێت و بە چاوی پڕی لە فرمێسک و گەرووی پڕ لەگریانەوە، دەست بەسەر سەری ئەو منداڵانە دادێنێت، کە عەرەبەکان لە شاڵاوی فتوحات(داگیرکاری)دا،
لە گەڵ دایکەکانیان، کردوویانن بە کەنیزە و دەستکەوت، لە دوای داگیرکردنی خاکی کوردەکان و کەوتنی ئیمپڕاتۆری ساسانیەکان، لەگەڵ خۆیان هێناویانن.

پاشان نوسەر باس لە تیرۆرکردنی (علی کوڕی ئەبی تاڵیب)دەکات لە

سەردەستی گرووپی خەواریجەکان، ئەو خەواریجانەی کە خەلیفەی سێیەم(عوسمانی کوڕی عەفان)یان کوشت و عەلی یان کرد بە خەلیفە لە شوێنیدا، دواتر دووبارە ئێستا وا خۆیشی دەکوژن و تیرۆری دەکەن!

خەواریجەکان، پیلانێک دادەڕێژن تاوەکو موعاویەی کوڕی سوفیان و عەمری کوڕی عاس و عەلی کوڕی ئەبی تاڵیب لە یەککاتدا، پێکەوە تیرۆربکەن، وەلێ پیلانی تیرۆرکردنی موعاویە و عەمر شکست دێنێت و سەرناگرێت، تەنها عەلی دەکەوێتە داوە و تیرۆردەکرێت.

ئینجا عەلەوی باس لە تیرۆرکردنی(مالیکی کوڕی ئەلئەشتەر)، قوربانی ناکۆکی نێوان عەلی و موعاویە،
سەرکردەی چەکدار و شیعە و لە بەرە و لایانگری عەلی کوڕی تالیب و نەیارو دژی موعاویەی کوڕی سوفیاندەکات.

ئەو پیاوەی عەلی بە پۆستی والیەتی ویلایەتی میسر ڕایسپارد و لە دژی ئەم بڕیارە عەلی، لە لایەن موعاویەی کوڕی ئەبو سوفیان و بە پیلانی ئەوە و لە ڕێگەی ژەهراوی کردنی خواردنەکەیەوە تیرۆرکرا.